कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र २

नमुना प्रश्नपत्र

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ५०

सबै प्रश्न अनिवार्य छन्। समय: २ घण्टा.

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन। तलको QR कोडबाट अनलाइन उत्तर हेरेर आफैँ अङ्क दिन सकिन्छ।

नेपाली, कक्षा ८। विद्यार्थीले उत्तर दिँदा सिर्जनात्मक र मौलिक तरिकाले दिनुपर्ने छ। विकल्प दिइएका प्रश्नमा कुनै एकको मात्र उत्तर लेख्नुहोस्।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. दिइएका अर्थसँग मिल्ने शब्द छानी खाली ठाउँमा लेख्नुहोस्: **[२]**

लटरम्म, नभ, जिन्दगी, आह्लाद, चराचर

क. आनन्द, प्रसन्नता .....

ख. फल वा फूलले भरिएर झुलेको .....

ग. जीवन, बाँच्ने अवधि .....

घ. आकाश .....

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. खाली ठाउँमा मिल्दो शब्द राखी वाक्य पूरा गर्नुहोस्: **[२]**

क. ‘हात’ को उस्तै अर्थ दिने शब्द ..... हो। (पाउ, हस्त, काँध)

ख. ‘अनुकूल’ को उल्टो अर्थ दिने शब्द ..... हो। (उचित, सहज, प्रतिकूल)

ग. ‘यश’ शब्दको अर्थ ..... हो। (कीर्ति, यो, उमेर)

घ. ‘कुनै पक्ष नलिने’ भन्ने अर्थ दिने सिङ्गो शब्द ..... हो। (जिज्ञासु, तटस्थ, अनुपम)

वाक्य रचना — २ अङ्क

३. अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्: **[२]**

भाँडो फुट्नु, जुरुक्क

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

४. शुद्ध शब्द छानेर लेख्नुहोस्: (०.५ × २ = १)

क. (i) सन्घर्ष (ii) सङ्घर्स (iii) सङ्घर्ष (iv) सङ्घर्श

ख. (i) निकुन्ज (ii) निकुञ्ज (iii) निकुंज (iv) निकुण्ज

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. दिइएको वाक्यलाई शुद्ध पारी लेख्नुहोस्: **[२]**

गाऊँका युवाहरुले सामुदायिक वन को संरक्षण गरे?

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. गाढा अक्षरमा लेखिएका शब्दको पदवर्ग छुट्याउनुहोस्: **[२]**

सेता बादल हिमालको **माथि** बिस्तारै **मडारिए**।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-8-nepali/papers/2

काल / पक्ष र भाव / अर्थ

२ अङ्क

७. दिइएका धातु र सङ्केतका आधारमा खाली ठाउँ भर्नुहोस्: **[२]**

क. दिदीले हिजो राति नै चिठी ..... । (लेख् : अज्ञात भूत)

ख. अर्को वर्ष यतिखेर हामी नयाँ कक्षामा ..... । (पढ् : अपूर्ण भविष्यत्)

ग. तिमीहरू भोलि चाँडै ..... । (उठ् : आज्ञार्थ)

घ. नियमित अभ्यास ..... तिमी पास हुन्छौ। (गर् : सङ्केतार्थ)

वाक्य परिवर्तन

३ अङ्क

८. दिइएका सङ्केतका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस्: **[३]**

क. ऊ दिनहुँ पुस्तकालय जान्छ। (उच्च आदर)

ख. बहिनीले गृहकार्य गरी। (प्रेरणार्थक)

ग. म घर पुगेँ। मैले खाना खाएँ। (संश्लेषण)

व्याकरणिक

३ अङ्क

९. दिइएको अनुच्छेद पढी उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

जुफालबाट हिँड्ने **यात्रीका लागि** डोल्पाको बाटो सजिलो छैन। पर्वतीय उकालोमा उनीहरू ठाउँ ठाउँमा रोकिँदै अगि बढ्छन्। कहिले हिउँ पर्छ, कहिले चिसो हावा चल्छ। निलो से फोक्सुन्डो ताल देखेपछि भने सबै थकाइ हराउँछ। तालको छेउको गाउँमा भाइबहिनी यात्रीलाई हेर्न दौडिन्छन्। गाउँलेहरू याक र भेडा चराउँछन् अनि जौ र फापर फलाउँछन्। साँझ पर्दा आगो ताप्दै उनीहरू आफ्ना कथा सुनाउँछन्। गुम्बाको धार्मिक वातावरणले यात्रीलाई शान्तिको अनुभव दिन्छ।

क. अनुच्छेदबाट एउटा उपसर्ग र एउटा प्रत्यय लागेर बनेको शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ख. अनुच्छेदबाट एउटा द्वित्व भएर बनेको शब्द र एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ग. गाढा अक्षरमा लेखिएको शब्दको कारक र विभक्ति पहिचान गरी तिनको नाम लेख्नुहोस्।

बोध प्रश्नोत्तर

४ अङ्क

१०. दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

नेपालका डाँडाकाँडामा कोदो, फापर, चिनो र जुनेलो जस्ता बाली धेरै पहिलेदेखि लगाइन्छन्। यस्ता बालीलाई रैथाने बाली भनिन्छ। यी बालीलाई थोरै पानी र मलले पुग्छ। त्यसैले खडेरी परे पनि यी बाली जोगिन्छन्। कोदोको ढिँडो, फापरको रोटी र चिनोको भात गाउँघरका खाना थिए। एक समय मानिसहरू ढिँडो र रोटीलाई गरिबको खाना ठान्थे। चामल खानु ठुलो कुरा मानिन्थ्यो। त्यसैले धेरै किसानले रैथाने बाली लगाउन छाडे। अहिले भने यसको महत्त्व फेरि बुझिन थालेको छ। यिनमा शरीरलाई चाहिने तत्त्व धेरै हुन्छन् भनी स्वास्थ्यकर्मीहरू बताउँछन्। पोसिलो खानाको खोजीमा सहरका मानिस पनि कोदो र फापर किन्न थालेका छन्। बजारमा राम्रो मूल्य पाएपछि गाउँका युवा पनि यी बाली लगाउन थालेका छन्।

क. रैथाने बाली भनेर कस्ता बालीलाई भनिन्छ?

ख. खडेरी परे पनि यी बाली किन जोगिन्छन्?

ग. धेरै किसानले रैथाने बाली लगाउन किन छाडे?

घ. रैथाने बाली जोगाउनु किन आवश्यक छ, आफ्नो विचार लेख्नुहोस्।

बुँदा टिपोट र सारांश

४ अङ्क

११. दिइएको अनुच्छेदबाट चारओटा बुँदा टिपोट गरी शीर्षकसहित एक तृतीयांशमा सारांश लेख्नुहोस्: **[४]**

मान्छे भएर जन्मेकै कारण सबैले पाउने अधिकारलाई मानव अधिकार भनिन्छ। बाँच्न पाउने, पढ्न पाउने र आफ्ना विचार राख्न पाउने अधिकार यसका उदाहरण हुन्। कुनै धर्म, जात, लिङ्ग वा भाषाका आधारमा मानिसलाई भेदभाव गर्न पाइँदैन। संयुक्त राष्ट्रसङ्घले यी अधिकार संसारभरका लागि घोषणा गरेको छ। नेपालको संविधानले पनि नागरिकका अधिकार सुनिश्चित गरेको छ। यी अधिकार मिचिएमा मानिसले न्याय माग्न पाउँछ। तर अधिकारसँगै कर्तव्य पनि आउँछ। अरूको अधिकार कुल्चेर आफ्नो अधिकार मात्र खोज्नु ठिक होइन। राति ठुलो आवाजमा गीत बजाएर छिमेकीको निद्रा बिगार्नु अधिकार होइन। सबैले कर्तव्य पूरा गरे मात्र समाजमा शान्ति र न्याय रहन्छ।

निर्देशित रचना

३ अङ्क

१२. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्: **[३]**

क. दिइएका बुँदाका आधारमा जीवनी तयार पारी शीर्षकसमेत दिनुहोस्:
गुरुप्रसाद मैनाली — वि.सं. १९५७ मा जन्म — काभ्रेको कानपुरमा पुख्यौंली घर — न्याय सेवामा जागिर, पछि न्यायाधीश — वि.सं. १९९२ मा 'शारदा' पत्रिकामा पहिलो कथा 'नासो' — गाउँले जीवनका कथा — वि.सं. २०२० मा एघार कथाको सङ्ग्रह 'नासो' — वि.सं. २०२८ मा निधन

ख. 'सडक सुरक्षा' शीर्षकमा दुई जना साथीबिच हुने संवादको नमुना तयार पार्नुहोस्।

व्यावहारिक लेखन

३ अङ्क

१३. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

क. विद्यालयको पुस्तकालयका लागि केही पुस्तक मगाउँदै पुस्तक पसलका प्रबन्धकलाई विद्यालयका तर्फबाट एउटा व्यावसायिक चिठी तयार पार्नुहोस्।

ख. लामो समय पढाएर बिदा हुन लाग्नुभएका शिक्षकलाई विद्यालयका तर्फबाट दिइने सम्मान पत्र तयार पार्नुहोस्।

भाव विस्तार वा व्याख्या

३ अङ्क

१४. कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस्: **[३]**

क. हामीले आफ्नो कर्तव्य बिर्से इतिहासले धिक्कार्ला, गोली निलेका सहिदको प्यारो लासले धिक्कार्ला।

ख. पहाडमा मानिसले मात्र होइन, जनावर, किरा र बिरुवाले पनि लडाइँ गर्दा रहेछन्।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर

४ अङ्क

१५. 'स्वामी प्रपन्नाचार्य' जीवनीमा उनको बाल्यकाल र पढाइको प्रसङ्ग सम्झेर सोधिएका प्रश्नको एक दुई वाक्यमा उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

क. प्रपन्नाचार्यले बाल्यकालमा किन पढ्न पाएनन्?

ख. उनले कति वर्षको उमेरमा कखरा सिके?

ग. ५६ वर्षको उमेरमा उनले कुन उपाधि पाए?

घ. उनको जीवनले पढाइ र उमेरबारे के सन्देश दिन्छ?

लामो उत्तर

५ अङ्क

१६. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[५]**

क. 'राम्रै मनले गरेको काम पनि अवस्था नबुझी गर्दा पीडा बन्न सक्छ' भन्ने कुरा 'एकजोर जुत्ता' कथाका घटनाका आधारमा पुष्टि गर्नुहोस्।

ख. 'पदमार्ग' संवादका आधारमा पदमार्गले गाउँका धेरै पेसालाई कसरी जोड्छ, समीक्षात्मक उत्तर लेख्नुहोस्।

निबन्ध लेखन

५ अङ्क

१७. कुनै एक शीर्षकमा १२५ शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस्: **[५]**

क. मेरो मनपर्ने चाड

ख. श्रमको महत्त्व

ग. वन संरक्षण